

**Strategi for
Det Nationale Forskningscenter for
Arbejds miljø**

2020-2023

**Det Nationale Forskningscenter
for Arbejds miljø**

December 2019

1. Mission, vision og langsigtede effekter for samfundet

1.1 Mission og vision

Mission

Vi forsker, formidler, uddanner forskere og rådgiver myndigheder for at bidrage til et sundt og sikkert arbejdsmiljø i Danmark.

Vision

Vi skaber forskningsviden, som inspirerer og anvendes af arbejdspladser, myndigheder og andre aktører i deres indsats for at udvikle et godt arbejdsmiljø.

1.2 Langsigtede effekter for samfundet

NFA har følgende langsigtede effektmål:

- 1) NFA's forskningsviden bidrager til at opfylde målene for den samlede arbejdsmiljøindsats. Data fra bl.a. arbejdsmiljøovervågningen bruges til forskning, analyser og effektvurdering af arbejdsmiljøindsatsen.
- 2) NFA's forskning, videnhjemtagning og brug af data fra bl.a. arbejdsmiljøovervågning bidrager i væsentlig grad til at skabe videngrundlaget for arbejdsmiljøindsatsen og arbejdsmiljøreguleringen i Danmark.
- 3) NFA bidrager til at skabe det forskningsmæssige videngrundlag for at identificere, udforske, forebygge og håndtere fremtidens arbejdsmiljøudfordringer og nye potentielle risici på arbejdspladser i Danmark og internationalt.

2. Rammevilkår

Lovgivningsmæssige rammer

NFA er en sektorforskningsinstitution, som forsker indtil højeste internationale niveau for at kunne:

- rådgive og udføre myndighedsopgaver og -betjening inden for institutionens kerneområder
- udføre udviklingsarbejde med et klart samfundsmæssigt sigte
- formidle forskningsbaseret viden til arbejdspladser, myndigheder, arbejdsmarkedets parter og arbejdsmiljørådgivere
- medvirke til at uddanne forskere og forestå undervisning på universiteterne inden for sine kerneområder

NFA er en del af Beskæftigelsesministeriets koncern (BM). NFA er en uafhængig sektorforskningsinstitution¹ med en bestyrelse, der fastsætter de generelle retningslinjer for NFA's organisation, langsigtede virksomhed og udvikling. NFA's direktør varetager den daglige ledelse og personaleledelse. Direktøren ansættes af ministeren efter indstilling fra bestyrelsen.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 581 af 1. juni 2014.

NFA deltager i den udvikling af en national arbejdsmiljøforskningsstrategi, som Beskæftigelsesministeriet står i spidsen for, i samarbejde med forskningsmiljøer og arbejdsmarkedets parter. Denne strategi kan også medføre ændringer og justeringer i NFA's egen strategi.

Forskningskvalitet

NFA skal levere forskning, som mindst er på højde med de danske universiteters forskning. Forskningsresultater kvalitetssikres gennem publiceringen i peer reviewede videnskabelige tidsskrifter, og NFA tilstræber tidsskrifter med høj impact factor inden for de pågældende forskningsområder. Derudover sikres kvaliteten af NFA's forskning gennem en uafhængig evaluering af forskningscentrets virksomhed, som gennemføres af et internationalt evalueringspanel ca. hvert 5. år. Evalueringen er senest gennemført i 2014 og planlægges gennemført igen i 2020. Som forskningsinstitution værner NFA om videnskabsetikken og har tilsluttet sig Code of Conduct for Research Integrity.

Relevans og anvendelsesorientering

NFA vil styrke relevans og anvendelsesorientering af forskningen både på arbejdsplads- og samfundsniveau. I strategiperioden vil NFA inden for alle forskningsområder udvikle og implementere en systematik og organisering, der skal sikre, at relevante interessenter og målgrupper bliver inddraget i hele forskningsprocessen fra forskningsidé til anvendelse af forskningsresultaterne i praksis. NFA samarbejder derfor tæt med myndigheder, arbejdsmarkedets parter, arbejdsmiljøprofessionelle, arbejdspladser, EU og andre interessenter.

Det er et grundlæggende formål for NFA, at en væsentlig del af produceret viden og forskningsresultater omsættes til praksis og anvendes på danske arbejdspladser. NFA vil derfor styrke den del af forskningen, der foregår i direkte samarbejde med myndigheder, arbejdsmarkedets parter, arbejdsmiljøprofessionelle og arbejdspladserne. NFA vil forske i, hvorledes forskningsresultater ikke alene formidles, men også i hvordan de kan implementeres i praksis, herunder hvorledes man gennem dialog mellem forskere og ledere og medarbejdere på arbejdspladserne kan få feedback og fremme ny praksisnær forskning. NFA vil opbygge viden, kompetencer og værktøjer for at styrke forskningens samfundsmæssige impact og desuden udvikle og afprøve metoder til, hvorledes forskningens gennemslagskraft kan evalueres og måles.

Myndighedsopgaver og -betjening

NFA bidrager i samspil med myndighederne til den samlede arbejdsmiljøindsats. NFA's forskningsviden bidrager til BM's grundlag for policyudvikling, prioritering og planlægning af arbejdsmiljøindsatsen. I samarbejde med myndigheder indsamles data og udarbejdes analyser afspejlende aktuelle vidensbehov. NFA indgår i et koordineret samarbejde med Arbejdstilsynet (AT) for at sikre, at såvel national som international forskning anvendes aktivt i arbejdsmiljøindsatsen og i overvågningen af arbejdsmiljø og helbred i Danmark. NFA vil i strategiperioden sammen med AT arbejde aktivt for at styrke vidensoverførslen og anvendelsen af forskningen i myndighedsindsatsen. Målet for det fælles systematiske arbejde er at opbygge den viden, der er forudsætningen for at kunne tilrettelægge evidensbaserede forebyggelsesindsatser på arbejdsmiljøområdet.

Samarbejde

Som nationalt forskningscenter er NFA det centrale omdrejningspunkt for arbejdsmiljøforskningen i Danmark. Det er derfor afgørende, at NFA vedvarende udvikler relationerne

til samarbejdspartnerne inden for forskning, formidling, uddannelse og myndighedsbetjening. De væsentligste samarbejdspartnere er: universiteter, arbejdsmedicinske klinikker, sektorforskningsinstitutioner, myndigheder, arbejdsmarkedets parter, herunder Branchefællesskaberne for Arbejds miljø (BFA), arbejdsmiljøprofessionelle m.fl. NFA bidrager med forskningsviden til Arbejdstilsynets arbejdsmiljøovervågning og bruger overvågningsdata til forskning, analyser og effektvurderinger af arbejdsmiljøindsatsen.

Ved at samarbejde med nationale og internationale forskergrupper har NFA's forskning en stærk faglig position nationalt og internationalt, hvilket giver stærke samarbejds muligheder og dermed adgang til flere nationale og internationale data og forskningsresultater. NFA deltager i internationalt samarbejde over det meste af verden for at bidrage til koordinering af forskningen og til den internationale vidensopbygning samt for at kunne hjemtage viden fra andre lande. NFA indgår bl.a. i partnerskabet af europæiske arbejdsmiljøforskningsinstitutioner (PEROSH) og samarbejder med en række forskningsgrupper med deltagere fra udenlandske universiteter og forskningsinstitutioner. I det nordiske samarbejde bidrager NFA i samarbejdet mellem arbejdsmiljøinstitutioner, fx inden for rammerne af "The Nordic Occupational Health and Safety Initiative" (NOSHI). NFA deltager i Den Nordiske Ekspertgruppe, der samarbejder om kriteriedokumenter for grænseværdier. Desuden er NFA medlem af Nordisk Arbejds miljøudvalg og indgår i den nordiske efteruddannelsesinstitution NIVA. Endelig samarbejder NFA med EU's arbejdsmiljøagentur.

Økonomi

Som sektorforskningsinstitution er NFA's økonomi sammensat af bevillinger fra finansloven (basisbevilling og øremærkede satspuljebevillinger) samt eksterne forskningsbevillinger, som hjemtages alene eller i samarbejde med andre nationale eller internationale forskere gennem ansøgninger til forskellige forskningsfonde.

NFA vil fortsat aktivt arbejde på at øge hjemtagningen af eksterne bevillinger. Hjemtagningen sker i en stadig mere intensiv konkurrence med danske og udenlandske forskningsinstitutioner. Bevillinger fra Arbejds miljøforskningsfonden er fortsat hovedindtægtskilden for NFA, men fundraisingen rettes også mod en række nye indtægtskilder, fx pensions- og forsikrings selskaber. NFA opdaterer løbende sin fundraisingstrategi. Det sker i takt med, at nye muligheder opstår nationalt og internationalt, herunder både på EU- og på nordisk plan.

3. NFA's kerneopgaver

NFA's væsentligste kerneopgave er forskning. Forskningsformidling, uddannelse og myndighedsopgaver og -betjening udgør de øvrige tre kerneopgaver. De samlede kerneopgaver bidrager væsentligt til at skabe og formidle videngrundlaget for forebyggelse og løsning af arbejdsmiljøudfordringer i Danmark. Kerneopgaverne bidrager også til at styrke den samlede arbejdsmiljøindsats i Beskæftigelsesministeriet, hvor forebyggelse, løsnings muligheder, tilsyn, arbejdsskader og forskning på arbejdsmiljøområdet i højere grad skal sammen tænkes.

Det primære output af kerneopgaverne er viden formidlet gennem videnskabelige publikationer, reviews, citationer, bøger, rapporter, notater, vidensoversigter og på konferencer og

formidlingsmøder samt gennem nyheder på NFA's medier og på de sociale medier. Endelig deltager NFA i uddannelse, herunder undervisning og vejledning af studerende.

Forskning og forskningsformidling bindes sammen ved, at NFA systematisk inddrager interessenter og målgrupper fra ansøgningsfasen til at resultaterne er implementeret i praksis. Derved bidrages til at sikre en høj grad af relevans og anvendelse af output og til størst mulig effekt i myndighedernes og arbejdspladsernes arbejdsmiljøindsats.

Forskning

Forskningskvalitet er afgørende for NFA's troværdighed.

Den samlede forskningsindsats skal bidrage med relevant og anvendelsesorienteret viden, der gør det muligt for myndighederne, arbejdsmarkedets parter, arbejdsmiljøprofessionelle og arbejdspladserne at forebygge og håndtere arbejdsmiljøudfordringerne. Dette skal bidrage til at sikre alle ledere og medarbejdere et sundt arbejdsmiljø hele livet.

NFA's forskning er både teoretisk og metodisk anvendelsesorienteret og relevant for interessenter og myndigheder.

NFA's forskning er tværvideenskabelig og anvender metoder fra flere videnskaber. Forskerne arbejder på tværs af NFA's forskningsområder sammen i en lang række projekter, nationalt og internationalt. Det tværfaglige forskningssamarbejde bidrager til, at NFA får en bredere tilgang i sin forskning.

Der er fortsat behov for forskning om årsagssammenhænge i de kendte nuværende arbejdsmiljøproblemer, men der er samtidigt behov for forskning i arbejdsmiljø i det hastigt forandrede arbejdsmarked. NFA vil prioritere forskning, der både bidrager til at kunne generalisere og overføre viden fra en arbejdsmiljøpåvirkning til en anden og til identifikation af forebyggelsespotentialer og interventioner. NFA vil desuden prioritere forskningen i forebyggelsesmetoder, herunder forske i hvordan den forskningsviden kan implementeres i arbejdspladsernes arbejdsmiljøindsats. Det er herunder vigtigt at undersøge, hvad der hæmmer henholdsvis fremmer, at viden anvendes i praksis.

NFA forsker både i de positive og negative faktorer i arbejdsmiljøet samt samspillet mellem dem. Risikofaktorer undersøges med henblik på at afdække betydningen for trivsel og helbred. Viden om årsagssammenhænge i arbejdsmiljøet i bred forstand mellem risikofaktorer og eventuelle helbredsmæssige konsekvenser er vigtig for at kunne forebygge og håndtere arbejdsmiljøproblemer. NFA undersøger og afprøver i interventionsforskningen konkrete indsatser og forebyggelsesmetoder med henblik på at kunne gøre arbejdspladserne i stand til at forebygge og løse deres arbejdsmiljøproblemer.

Inden for alle forskningsområder arbejder NFA med at udvikle, implementere og evaluere de metoder, der anvendes i forskningen. NFA bidrager desuden til udviklingen af metoder til måling af arbejdsmiljøet i fx spørgeskemaer, der måler psykosocialt arbejdsmiljø, social kapital, sikkerhedsklima, fysisk belastning, nanopartikler og støv på arbejdspladserne. NFA stiller viden, metoder og redskaber frit til rådighed for alle nationalt og internationalt.

I det fremtidige samarbejde med andre forskningsinstitutioner vil det blive prioriteret at inddrage forskningsdiscipliner, som øger bredden i NFA's forskning. Der vil blive lagt

vægt på hjemtagning af viden og konkret samarbejde med forskere med kompetencer inden for arbejdsmiljøøkonomi, ledelse og organisation.

NFA samarbejder nationalt og internationalt for at bringe viden ud og tage viden hjem. Det brede samarbejde både nationalt og internationalt betyder, at NFA kan levere bedre rådgivning af myndighederne og bidrage til policyudvikling. Desuden opnår NFA større gennemslag – både blandt andre forskergrupper, forskningsinstitutioner og blandt NFA's interessenter.

NFA's forskning er organiseret i følgende områder:

- 'psykosocialt arbejdsmiljø'
- 'muskel- og skeletbesvær og fysisk arbejdsbelastning'
- 'arbejdsulykker og sikkerhedskultur'
- 'kemisk arbejdsmiljø'
- 'arbejds miljørelateret epidemiologi'

Som følge af den stigende levealder og den lovbestemte stigende pensionsalder forsker NFA både i de risikofaktorer, der knytter sig til et længere arbejdsliv og deres konsekvenser for helbred og trivsel samt i positive arbejdsmiljøfaktorer, der medvirker til at motivere og fastholde seniorer i arbejde. Forskningen skal bidrage med viden om, hvordan et langt og sundt arbejdsliv sikres gennem forebyggende indsatser allerede fra det tidspunkt, unge starter på arbejdsmarkedet. Forebyggelsesindsatser er nødvendige gennem hele arbejdslivet, men det er også vigtigt at forske i, hvordan arbejdsmiljøpåvirkninger påvirker og akkumuleres gennem arbejdslivet, og i løsninger for seniorer, der har svært ved at bevare tilknytningen til arbejdsmarkedet.

NFA forsker derfor i strategiperioden i et tværgående forskningstema om:

- Et sundt og sikkert arbejdsliv – arbejdsmiljøfaktorers betydning for fastholdelse og for seniorers arbejdsliv

Forskningsområder

NFA's forskning dækker områderne i den nationale arbejdsmiljøstrategi 2020 og vil på tilsvarende vis dække den kommende nationale arbejdsmiljøforskningsstrategi. Udmøntningen af den nye arbejdsmiljøaftale indebærer fornyet fokus på forskning i kemisk arbejdsmiljø, herunder i grænseværdier for kræftfremkaldende stoffer. NFA vil derfor prioritere arbejdet med dokumentationsgrundlag for grænseværdier for kræftfremkaldende stoffer.

Der er brug for mere viden om udviklingen i udbredelsen af kemiske og biologiske risikofaktorer i arbejdsmiljøet. Derfor gennemfører NFA både en kortlægning af de mest forekommende udsættelser og af risikofaktorer, der potentielt kan føre til alvorlige helbredseffekter, og det vurderes, hvor der er et særligt behov for en forebyggende indsats. Forskningsområdet for kemisk arbejdsmiljø er udtryk for behovet for at forske i væsentlige arbejdsmiljøudsættelser, hvad enten det er nuværende eller fremtidige arbejdsmiljøudsættelser, der knytter sig til udvikling og udnyttelse af nye teknologiske potentialer. Nanoteknologi er et godt eksempel på nye teknologiske landvindinger, hvor det er nødvendigt at have opmærksomhed på sikkerhedsaspektet, og flere vil givetvis komme til i fremtiden.

Forskningen i arbejdsmiljørelateret epidemiologi afdækker sammenhænge mellem risikofaktorer og helbredskonsekvenser på tværs af alle forskningsområder samt sammenhænge mellem kronisk sygdom og arbejdsmarkedstilknytning.

Arbejdsmiljøets samspil med hurtigt ændrede arbejdsmarkedsforhold er et centralt element i en stor del af forskningen. Forskningen afdækker eksempelvis betydningen af arbejdsmiljø og helbred for fastholdelse på arbejdsmarkedet, udstødning, fravær, arbejdsevne og tilbagevenden til arbejde.

NFA's forskning skal desuden identificere og bidrage med viden til håndtering af fremtidens arbejdsmiljøudfordringer og muligheder. Derfor forsker NFA også i positive og negative konsekvenser for arbejdsmiljøet som følge af fx digitalisering, robotisering, platformøkonomi og andre nye former for beskæftigelse og organisatoriske forandringer. Det sker samtidig med, at der fortsat er et stort behov for forskning i de mere kendte nuværende arbejdsmiljøudfordringer.

Psykosocialt arbejdsmiljø

NFA ønsker med forskningen i psykosocialt arbejdsmiljø at skabe viden, som bidrager til sunde og sikre arbejdspladser, hvor medarbejderne undgår psykisk og psyko-fysiologisk betingede lidelser samt bibeholder en høj arbejdsevne. Der forskes både i risikofaktorer og deres konsekvenser for helbred og trivsel samt i positive faktorer, der kan fremme et godt psykosocialt arbejdsmiljø. NFA prioriterer forskningen i psykosocialt arbejdsmiljø inden for følgende centrale temaer: 1) Det psykosociale arbejdsmiljø og helbred, 2) Organisation, ledelse og sociale relationer, og 3) Arbejdsfastholdelse. Et emne, der går på tværs af temaer, er også forskning i forebyggelse af mobning, vold, chikane, herunder sexchikane, og negative handlinger på arbejdspladsen, som NFA samarbejder med andre forskningsmiljøer om.

I forskningen om *psykosocialt arbejdsmiljø og helbred* undersøges faktorer, som kan påvirke arbejdstageres fysiske og mentale helbred og trivsel. I strategiperioden vil NFA især fokusere på at udnytte de meget store datamængder, som NFA har adgang til gennem et etableret samarbejde med andre internationale forskningsinstitutioner. Dette globale samarbejde giver mulighed for at kunne gennemføre studier af meget høj kvalitet om sammenhænge mellem arbejde og helbred.

Forskningen i *organisation, ledelse og sociale relationer* er prioriteret, fordi det er væsentligt for skabelsen af et godt psykisk arbejdsmiljø at fokusere på de sociale og organisatoriske forhold, herunder hvordan man gennem gode relationer kan udvikle den sociale kapital på arbejdspladsen og hvordan man kan gennemføre forandringer på en måde, der ikke påvirker medarbejdernes helbred, trivsel og engagement.

I forskningen i *arbejdsfastholdelse* undersøges arbejdsfastholdelse for særlige grupper på arbejdsmarkedet, herunder hvilke faktorer, der gør, at grupperne fastholdes og vender tilbage til arbejde og inkluderes på arbejdsmarkedet, og hvilke faktorer der gør, at de forlader arbejdsmarkedet.

Muskel- og skeletbesvær og fysisk arbejdsbelastning

NFA ønsker med forskningen i muskel- og skeletbesvær og fysisk arbejdsbelastning at skabe viden, som bidrager til sunde og sikre arbejdspladser, hvor arbejdstagere undgår arbejdsbetinget muskel- og skeletbesvær samt bibeholder en høj arbejdsevne. Forskningen i *fysiske arbejdsbelastninger omfatter både faktorer, der kan bidrage til at udvikle eller forværre MSB og faktorer, der kan forebygge og reducere belastninger, smerter og sygdomme*. NFA prioriterer forskningen inden for følgende centrale temaer: 1) Fysiske arbejdsbelastninger, der kan bidrage til at udvikle eller forværre MSB, og faktorer, der kan forebygge, reducere og håndtere belastninger, smerter og sygdomme, samt 2) Arbejdsfastholdelse, herunder tilbagevenden til arbejde efter langvarigt sygefravær.

Der sigtes mod at frembringe pålidelig viden om dosis-respons-sammenhænge for fysiske belastninger i arbejdet samt viden om potentielt betydelige risikofaktorer for MSB og de mulige konsekvenser for arbejdstagernes arbejdsevne, sygefravær og tilbagevenden til arbejde. NFA vil desuden udvikle tekniske metoder til at måle ergonomiske faktorer og fysiske belastninger i arbejdet i tæt samarbejde med danske arbejdspladser.

Forskningen i *forebyggelse og håndtering af muskel- og skeletbesvær på arbejdspladser* vil indebære undersøgelser af, hvilke konkrete tiltag, der er effektive i forhold til at forebygge og håndtere MSB på arbejdspladser, samt hvilke tiltag, der i praksis kan implementeres, og hvilke faktorer, der er væsentlige for, at de lykkes. Derudover vil forskningen undersøge, hvordan arbejde kan tilrettelægges, så det i sig selv fremmer sundhed og fysisk arbejdskapacitet (positiv ergonomi).

I forskningen om *arbejdsfastholdelse* vil der gennemføres registerundersøgelser med henblik på at belyse, hvilke faktorer relateret til MSB og fysiske arbejdsbelastninger, der har betydning for fravær og tilbagevenden til arbejdet, og fravær, der fører til afgang fra arbejdsmarkedet.

Arbejdsulykker og sikkerhedskultur

Forskningen i Arbejdsulykker og sikkerhedskultur tilstræber at skabe viden, som bidrager til sunde og sikre arbejdspladser med et højt sikkerhedsniveau og en proaktiv sikkerhedskultur. NFA prioriterer forskningen inden for følgende temaer: 1) Baggrund for og årsager til arbejdsulykker 2) Konkrete tiltag og interventioner, og 3) Vedvarende ulykkesforebyggelse.

I forskningen, der fokuserer på *baggrunden for og årsager til arbejdsulykker*, undersøges, hvilke faktorer, der har betydning for, at der opstår arbejdsulykker, herunder hvorfor nogle grupper af medarbejdere har en øget risiko for at komme ud for arbejdsulykker, og hvorfor der er forskel mellem sammenlignelige lande.

I forskningen om *konkrete tiltag og interventioner* undersøges det, hvilke tiltag der mest effektivt kan forbedre arbejdspladsernes sikkerhed og sikkerhedskultur samt forebygge arbejdsulykker. Herunder også årsager til at arbejdspladser lykkes med at undgå ulykker. Der vil være særligt fokus på brancher med høj risiko for arbejdsulykker samt fokus på særligt udsatte grupper.

Forskningen i *vedvarende ulykkesforebyggelse* er relativt ny og sigter mod at undersøge, hvordan effekterne af ulykkesforebyggelse fastholdes på lang sigt, selv under foranderlige

og dynamiske forhold. Indenfor dette tema forsker NFA eksempelvis i Vision Zero strategien.

Kemisk arbejdsmiljø

Kemisk arbejdsmiljø omfatter arbejdsmæssig udsættelse for naturligt forekommende og menneskeskabte kemiske stoffer og blandinger af disse og omfatter væsker, partikler, mikroorganismer, røg, damp og gasser i arbejdsmiljøet og deres påvirkning af helbredet.

Introduktionen af nye teknologier, nye materialer og nye anvendelser af kendte materialer medfører behov for løbende opmærksomhed, risikovurderinger og forebyggelsestiltag. Der er også stadig omfattende produktion og anvendelse af stoffer og materialer i Danmark, som medfører kemiske eksponeringer, og der frigives sundhedsskadelige stoffer fra processer såsom svejsning, mekanisk bearbejdning, forbrænding, fremstilling og nedbrydning af polymerer.

Med 'Aftale om en ny og forbedret arbejdsmiljøindsats og ordnede forhold på arbejdsmarkedet' omprioriteres 10,0 mio. kr. årligt fra Arbejdsmiljøforskningsfonden i 2020 til 2022 til forskning i kemisk arbejdsmiljø forankret i Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø, herunder i grænseværdier for kræftfremkaldende stoffer. NFA vil derfor prioritere arbejdet med dokumentationsgrundlag for grænseværdier for kræftfremkaldende stoffer.

NFA vil skabe viden, data og metoder, der kan anvendes af både virksomheder, arbejdsmiljøprofessionelle og tilsyn samt danne grundlag for regulering og standardisering. Dette vil blandt andet ske ved at igangsætte to parallelle og supplerende indsatser. Dels et rullende måleprogram på danske arbejdspladser, som skal bidrage til at kortlægge niveauer for kemiske eksponeringer på udvalgte arbejdspladser og brancher, dels et særligt fokus på sundhedsskadelige partikler.

NFA vil generelt prioritere brancher og arbejdspladser med udsættelser, der kan føre til alvorlige sygdomme og i særlig grad kræft. For at forebygge både hjertekarsygdomme og kræft vil NFA prioritere forskningsindsatser i bygge- og nedrivningsbranchen (hvor der er risiko for udsættelser for asbest, PCB, kvarts, bly m.m.), brancher hvor der er udsættelse for diesel- og andre forbrændingspartikler, PAH og andre kræftfremkaldende stoffer, og rengøringsbranchen, hvor der både forekommer partikler og kræftfremkaldende stoffer.

I de kommende år vil NFA fortsætte det tætte samarbejde med Arbejdstilsynet om gennemgang af de gældende danske grænseværdier, således at grænseværdier for de mest aktuelle stoffer og materialer revurderes på baggrund af det nyeste videnskabelige videngrundlag. NFA prioriterer ligeledes forskning, der fokuserer på at afdække biologiske virkningsmekanismer. Dette giver viden om generaliserbarhed og vigtig information til substitution og identifikation af andre forebyggelsestiltag. Endvidere er valide målinger og eksponeringsvurderinger afgørende for kvalificerede risikovurderinger som grundlag for forebyggelse.

På området *kemisk arbejdsmiljø* er regulering et afgørende virkemiddel. NFA vil prioritere at bidrage til dette med vidensgrundlag for såvel forbud som særlige krav til, hvordan stoffer og materialer skal håndteres med fx grænseværdier, mærkninger og vejledninger.

Arbejdsmiljørelateret epidemiologi

NFA vil på forskningsområdet undersøge, hvordan personer kan forblive i arbejde, selv om deres arbejdsevne er reduceret på grund af én eller flere kroniske sygdomme, og hvordan man med en arbejdsmiljøindsats kan bidrage hertil. Arbejdsstyrkens voksende gennemsnitsalder øger i sig selv forekomsten af kroniske sygdomme. Desuden vil der blive fokuseret på korttids- og langtidssygefravær, herunder årsager til tilbagetrækning og arbejdsmiljømæssige incitamenters til at blive på arbejdsmarkedet og dermed bidrage til at sikre det størst mulige arbejdsudbud. Endelig vil der være et særligt fokus på at skabe ny viden om omfanget af sygefravær og sammenhænge mellem arbejdsmiljø og fravær fra arbejde. NFA vil anvende epidemiologiske metoder med udgangspunkt i spørgeskemadata og registerdata.

Tværgående tema om et sundt og sikkert arbejdsliv – arbejdsmiljøfaktorerens betydning for fastholdelse og for seniorers arbejdsliv

Den demografiske udvikling og den lovbestemte stigende pensionsalder har skabt et voksende behov for forskningsviden om seniorers arbejdsmiljø og fastholdelse. Der forskes i temaet på tværs af alle forskningsområder på NFA. Forskningen vil bidrage med viden om, hvordan der kan skabes et langt og sundt arbejdsliv. Der vil blive arbejdet med de unges overgang fra uddannelse til arbejde, med overgange i arbejdslivet, med at påvirkninger akkumuleres gennem arbejdslivet samt med fremme af seniorers muligheder for at forblive i arbejde:

Forebyggelse af førtidig afgang fra arbejdsmarkedet. Det vil blive undersøgt, hvilke arbejdsmiljømæssige faktorer, som på individniveau, på arbejdspladsen og i samfundet har betydning for at forebygge førtidig afgang fra arbejdsmarkedet. Seniorers arbejdskapacitet, mentale sundhed og modstandskraft overfor kemiske stoffer vil blive inddraget. Seniorers arbejdsevne er meget forskellig, idet forskellen mellem de mest raske seniorer og de mest syge er meget stor.

Der gennemføres undersøgelser af dels fysiske og psykosociale risikofaktorer, der kan hæmme tilknytningen til arbejdsmarkedet, dels positive faktorer, som fremmer fastholdelsen på arbejdsmarkedet.

Forskningsformidling

Formidling af forskningsviden er en væsentlig forudsætning for at indfri de langsigtede mål for NFA's indsats og skabe samfundsmæssig impact. Forskningsformidlingen målrettes myndigheder, arbejdsmarkedets parter, herunder BFA'erne samt arbejdsmiljøprofessionelle i bred forstand. Formidling til arbejdsmiljøprofessionelle vil således fokuseres ikke alene til arbejdsmiljørådgivere, men også andre faggrupper, der i deres arbejde anvender og formidler viden om arbejdsmiljø. Det kan eksempelvis være sundhedsfaglige foreninger, brancheforeninger mv. NFA vil implementere en ny kommunikationsstrategi, der har fokus på udvikling af samarbejde, netværk og partnerskaber med relevante aktører og vidensbrobyggere, der kan bidrage til, at den forskningsbaserede viden udbredes og spredes på arbejdspladserne.

Den akademiske impact af NFA's forskning sikres ved, at NFA publicerer sin forskning i internationale videnskabelige tidsskrifter. Det tilstræbes, at alle globalt kan opnå gratis og direkte fuldttekst-adgang til NFA-publikationer gennem Open Access-publicering. NFA offentliggør forskningsresultaterne på NFA's website, via nyheder og tematiske nyhedsbreve, på konferencer, på NFA's gå-hjem-møder og på sociale medier.

AT varetager sammen med BFA'erne den brede formidling til arbejdspladserne og NFA vil arbejde tæt sammen med dem for at sikre, at forskningsviden indgår som del af formidlingen til arbejdspladserne.

Særlige indsatsområder vil være at styrke den løbende formidling af viden fra alle forskningsområder og indsamling og formidling af viden om tilsyn og virkemidler. NFA udarbejder analyser, rapporter og vidensoversigter over forskningsresultater, som samler viden fra egen og andres forskning til brug for myndigheds og tilsynsindsatsen og for arbejdspladserne.

NFA arbejder vedvarende med at udvikle forskningsformidlingen og vil i strategiperioden undersøge mulighederne for at igangsætte NFA-forskning inden for feltet.

Det er vigtigt for NFA at kunne evaluere og dokumentere anvendelsen og den samfundsmæssige effekt eller impact af den viden, der skabes og formidles, og derfor er NFA i strategiperioden fokuseret på at videreudvikle både kvantitative og kvalitative metoder til at evaluere, dokumentere, diskutere og måle den samfundsmæssige impact.

Myndighedsopgaver og -betjening

NFA's forsknings-, udrednings- og overvågningsbaserede viden skal nyttiggøres som grundlag for myndighedsindsatsen primært i Beskæftigelsesministeriet, herunder især AT, men også eksempelvis i Miljøstyrelsen og Sundhedsstyrelsen.

NFA indgår i en tæt og løbende dialog med departementet og især AT for at sikre, at viden og data fra forskning, udredning og overvågning i væsentlig grad bidrager til at skabe videngrundlaget for arbejdsmiljøindsatsen og arbejdsmiljøreguleringen i Danmark. Det systematiske samarbejde om udvikling af videngrundlaget for myndighedsindsatsen styrkes.

NFA giver bud på løsning af aktuelle og kommende arbejdsmiljøpolitiske problemstillinger og udarbejder med kort varsel notater og rapporter af høj faglig kvalitet om afgrænsede problemstillinger. NFA udarbejder enten selv dokumentationen eller indhenter dokumentationen fra eksterne forskere. NFA udpeger på eget initiativ væsentlige arbejdsmiljøproblestillinger, som kræver yderligere forskning eller udredning, og varsler myndighederne om mulige arbejdsmiljørisici, som på anden måde skal håndteres.

Uddannelse

NFA er som sektorforskningsinstitution forpligtet til at deltage i uddannelsen af studerende og forskere inden for sine forskningsfaglige kerneområder.

For at arbejdsmiljøsystemet kan få dækket sit nuværende og fremtidige vidensbehov er det afgørende, at arbejdsmiljøforskningen vedvarende tilføres nye talentfulde forskere. Det sker ved, at forskere fra NFA:

- vejleder bachelor-, speciale- og ph.d.-studerende
- medvirker til undervisning af studerende på universiteterne
- kvalificerer sig til at blive adjungeret til et universitet

og at NFA

- sikrer, at forskerforløbene på NFA bliver succesfulde og resulterer i en positiv seniorforskerbedømmelse
- gennem et internationalt udvekslingsprogram for forskere sikrer en vedvarende kompetenceudvikling og tilknytter internationale gæsteprofessorer til NFA
- bidrager til efteruddannelse af rådgivere og andre arbejdsmiljøprofessionelle.